

Šlechtitelé révy vinné se sešli ve Vinselektu v Rakvicích

Šlechtitelé révy vinné České republiky jsou uskupeni ve Sdružení šlechtitelů révy vinné, z. s. (SŠRV). Jejich každoroční povinností je provést bilanci činnosti předešlého roku, uzavřít finanční výdaje a v neposlední řadě probrat novinky ve šlechtění. Místa pro valné hromady se každým rokem střídají. V letošním roce jsme využili degustační místnosti oenothéky Vinselektu Michlovský v Rakvicích. Valná hromada SŠRV se uskutečnila 10. 3. 2020 za rekordní účasti členské základny. Rozhodující skupina řádných členů s právem hlasování byla ve složení ŠSV Polešovice, ŠSV Velké Pavlovice, Ampelos Znojmo, Vinselekt Michlovský a Vinařství Tománek.

Spolupracující členové byli v zastoupení Lubomír Gros, Lubomír Lampíř, Ludvík Michlovský a Zdeněk Beneš za VÚRV Karlštejn. Ve skupině hostů byla zastoupena škola Lednice Pavlem Pavlouškem a ÚKZÚZ reprezentovali vedoucí odrůdového zkušebnictví Ivana Ludvíková, Petr Boleloucký a Petr Samochin. Národní odrůdový úřad zastoupila Jiřina Hrabálková. Z dalších hostů byli přítomni Pavel Tománek, Jana Kozová, Jana Floriánová a šlechtitelka Ivana Flajšingerová, z Vinselektu Miloš Michlovský.

Jednání podle programu řídil předseda Alois Tománek, který nás seznámil s hospodařením za rok 2019. Příjmy ze sdruže-

ní putují hlavně do SVČR a ČMŠSA. Bylo konstatováno, že hospodaření sdružení je vyrovnané, mírně přebytkové. Kromě povinné části finanční a hospodářské přikročila valná hromada k řešení odborných záležitostí. Nedořešená je stále evidence a rozbor mikrovzorků ze šlechtitelských materiálů. Po mnoha výzvách se nechal slyšet prezident SVČR, že situaci vyřeší. Zjednodušení legislativy budeme řešit spolu s Jiřím Sedlem. Na valné hromadě padly návrhy na doplnění novelizace vyhlášky č. 88/2017 Sb.

Předseda sdružení prezentoval výsledek výzkumného úkolu v oblasti ozdravování révy vinné od virových chorob.

Rozmnožovací materiál téměř celého sortimentu klasických odrůd je k dispozici ve stupni SE 1 VT nebo E VT pro všechna pracoviště k produkci roubů s podmínkou sestavení štěpovacích plánů alespoň rok dopředu.

Předseda SŠRV a posléze i Miloš Michlovský poukázali na nástup onemocnění fytoplazma stolburu bramboru (POTATO STOLBUR PHYTOPLASMA), které způsobuje významné škody ve vinicích. Inspektor Boleloucký chce, aby u vyšších množitelských stupňů byl automaticky vyloučen. Fytoplazma je organismus nacházející se na pomezí virů a bakterií. Svlačec a kopřiva jsou prozatím jeho nejznámějšími hostitelskými rostlinami. Nejzřetelněji se stolbur projevuje u modrých odrůd. Vyšší odolnost ke stolburu se ukazuje u odrůd Merlot, Muškát moravský a Mery. Základními přenašeči stolburu jsou kříši, mery a plošnice. Fytoplazmy nejsou přenosné mechanicky ani semeny nebo pylem. Odstranění stolburu lze provést hlubokým zmlazením, v případě opakovaného výskytu je nutné rostliny vykloučit.

Dalším bodem programu byly národní dotace, které budou od roku 2021 poskytovány přes SZIF a podkladem budou náklady spojené se šlechtěním.

Změny v rostlinolékařské legislativě budou spočívat ve vydávání rostlinolékařských pasů. Tyto pasy mohou nadále vydávat osoby oprávněné, ale musí projít dálkovým internetovým testem a správně odpovědět aspoň na 25 otázek ze 30 předložených. Nejvhodnější dobou zkou-

Předseda SŠRV Alois Tománek při prezentaci stolních odrůd

šek bude doba prázdnin. Mění se provedení úředních návěsek na réвовý materiál. Předseda sdružení na barevných grafech promítl tendence ve výsadbě odrůd révy vinné od roku 2009 do roku 2019. Stolní odrůdy a jejich šlechtění mají velký význam pro zahrádkáře a malopěstitele. Ing. Tománek vyzdvihl požadavky na šlechtění stolních odrůd a vyjmenoval TOP deset nejlepších a nejžádanějších odrůd pro stolní účely. Požadavky na stolní odrůdy jsou: Na prvním místě aby byla odolná proti houbovým chorobám, tedy PIWI, dále aby byla bezsemenná a konečně bobule aby byla velká a vážila aspoň 10 g.

Protože se valná hromada konala ve firmě Vinselekt Michlovský, v prosklené degustační místnosti nedávno otevřené oenothéky, vzal si slovo její majitel Miloš Michlovský. První příspěvek byl k fytoplazmám a zdůraznil, že největším problémem je odrůda Svatovavřínecké. Čím ekologičtější je okolí vinice, tím více je zde přenašečů a větší napadení réвовých rostlin. Zmínil družstvo VCR Rauscedo v Itálii, kam pravidelně jezdí. Byly doby, kdy zde stříkávali révu pro množitelské účely 25krát za rok. Dnes stříkají až 50krát, což je v průměru každý třetí den. Svou řeč zaměřil doc. Michlovský na trendy ve šlechtění révy vinné. Vzpomenul na éru roku 1985, kdy byl spoluzakladatelem Resistantu spolu s Osevou. Donory rezistence je potřeba vnést do procesu šlechtění. Docent Michlovský dále zavzpomínal na cestu do Freiburgu, kde nejsou velcí zastánci použití pesticidní chemie. Říkají zde, že nebudou otravovat prostředí pro svoje děti. Ve Francii převládá konzervativní přístup ke šlechtění. Rečník také kritizoval papírovou byrokracii: moc papírování, málo šlechtění. Situaci vtipně přirovnal k devítipatrovému letadlu, v němž jsou v dolních patrech bazény a sauny a v dalších patrech zábavní a taneční podniky. Před odletem se na sebe piloti podívají a jeden řekne: „To jsem zvědav, jak to odlepíme od země.“ Velmi zajímavou vsuvku programu měla Ivana Flajšingerová, která se v podniku Vinselekt věnuje šlechtění. Provádí hybridizační proces a semenáčky vysazuje na pracovišti v Perné. Výsadba semenáček probíhala v letech 2010, 2015 a 2016 v počtu 3 až 20 kusů ve sponu 50 × 30 cm a spolupracují s VCR Rauscedo, odkud má také nové odrůdy, které používá do křížení. Připravila pro nás degustaci deseti vzorků, o kterých spolu s doc.

Miloš Michlovský při výkladu o šlechtění v Evropě

Michlovským pohovořila. Byly to následující vzorky: Marcus blanc, Riesling gris, Runa, Savilon, Rinot, BV 13-15-2, BV 15-17-2, Saperavi VCR 110, Pinotin a Cal 1-22. Vzorky, byť ve velmi malých nádobkách, byly velmi dobře připravené.

Jiřina Hrabáková z Národního odrůdového úřadu pohovořila o dvojoodrůdách. Dnes přibývá řada odrůd, kde ke klasice vznikají nové přílepkové jako Riesling gris, a nejvíce jich má Cabernet. Do nových názvů odrůd se nesmí používat názvy zeměpisných míst – jako Pálava, Morava a další. Ivana Ludvíková nás seznámila s odrůdami přihlášenými do Státních odrůdových pokusů, kterých jsou v současné době dvě

desítky. Dále pohovořila o kontrole udržovacího šlechtění 2020 a 2021, o zápisu klonů do SOK a o prodloužení UŠ v SOK.

Byly objasněny původ odrůd Agni a Sevar. Název Agni je podle Wikipedie odvozen z volné kombinace názvů rodičovských odrůd, možná je inspirovaný božstvem ohně Agni. Název odrůdy Sevar vznikl podle Wikipedie kombinací názvů rodičovských párů. Sevar byl také chán v první bulharské říši, který vládl v letech 738 až 753. Sesadili ho pro probyzantskou politiku. Byl posledním panovníkem z rodu Dulo a jeho smrtí tento rod vymřel.

Jednání valné hromady splnilo svůj účel. ■

Účastníci valné hromady SŠRV